

**Ανθολόγιο: Κοινωνική ποίηση της δοκιμασίας**

**Μιχάλης Κατσάρος, «Η διαθήκη μου»**

Αντισταθείτε

σ' αὐτὸν πὸν χτίζει ἕνα μικρὸ σπιτάκι  
καὶ λέει: καλὰ εἶμαι ἐδῶ.

Αντισταθείτε σ' αὐτὸν πὸν γύρισε πάλι στὸ σπίτι  
καὶ λέει: Δόξα σοι ὁ Θεός.

Αντισταθείτε

στὸν περσικὸ τάπητα τῶν πολυκατοικιῶν  
στὸν κοντὸ ἄνθρωπο τοῦ γραφείου  
στὴν ἑταιρεία εἰσαγωγῶν- ἐξαγωγῶν  
στὴν κρατικὴ ἐκπαίδευση  
στὸ φόρο  
σὲ μένα ἀκόμα πὸν σᾶς ἱστορῶ.

Αντισταθείτε

σ' αὐτὸν πὸν χαιρετάει ἀπ' τὴν ἐξέδρα ὄρες  
ἀτέλειωτες τὶς παρελάσεις  
σ' αὐτὴ τὴν ἄγωνα κυρία πὸν μοιράζει  
ἔντυπα ἁγίων λίβανον καὶ σμύρναν  
σὲ μένα ἀκόμα πὸν σᾶς ἱστορῶ.

Αντισταθείτε πάλι σ' ὄλους αὐτοὺς πὸν λέγονται  
μεγάλοι

στὸν πρόεδρο τοῦ Ἐφετείου ἀντισταθείτε  
στὶς μουσικὲς τὰ τούμπανα καὶ τὶς παράτες  
σ' ὅλα τ' ἄνωτερα συνέδρια πὸν φλυαροῦνε  
πίνουν καφέδες σύνεδροι συμβουλευτάροι

σ' ὄλους πὸν γράφουν λόγους γιὰ τὴν ἐποχὴ  
δίπλα στὴ χειμωνιάτικη θερμάστρα

στὶς κολακεῖες τὶς εὐχὲς τὶς τόσες ὑποκλίσεις  
ἀπὸ γραφιάδες καὶ δειλοὺς γιὰ τὸ σοφὸ  
ἄρχηγό τους.

Αντισταθείτε στὶς ὑπηρεσίες τῶν ἀλλοδαπῶν  
καὶ διαβατηρίων

στὶς φοβερὲς σημαῖες τῶν κρατῶν καὶ τὴ  
διπλωματία

στὰ ἐργοστάσια πολεμικῶν ὑλῶν

σ' αὐτοὺς πὸν λένε λυρισμὸ τὰ ὠραῖα λόγια  
στὰ θούρια

στὰ γλυκερὰ τραγούδια μὲ τοὺς θρήνους  
στοὺς θεατὲς

στὸν ἄνεμο

σ' ὄλους τοὺς ἀδιάφορους καὶ τοὺς σοφοὺς  
στοὺς ἄλλους πὸν κάνουνε τὸ φίλο σας

ὡς καὶ σὲ μένα, σὲ μένα ἀκόμα πὸν σᾶς ἱστορῶ  
ἀντισταθείτε.

Τότε μπορεῖ βέβαιοι νὰ περάσουμε πρὸς τὴν  
Ἐλευθερία.

**Μανόλης Αναγνωστάκης, «Ο Πόλεμος», *Εποχές***

Οἱ δείχτες κοκαλιάσανε κι αυτοὶ στὴν ἴδια ὥρα.

Ὅλα αργοῦν πολὺ νὰ τελειώσουνε τὸ βράδυ, ὅσο κι αν τρέχουν  
γρήγορα οἱ μέρες καὶ τὰ χρόνια

Ἐχει ὁμως κανεὶς καὶ τὶς διασκεδάσεις του, δὲν μπορεῖς νὰ πεις·  
ἀπόψε λ.χ. σε τρία θέατρα πρεμιέρα.

Εγώ, συλλογίζομαι τὸ γέρο συμβολαιογράφο τοῦ τελευταίου  
πατώματος, μὲ τὸ σκοτωμένο γιο, πὸν δὲν τον εἶδα οὔτε καὶ σήμερα.

Ἐχει μῆνας νὰ φανεῖ.

Στὸ λιμάνι τὰ μπορντέλα παραγεμίσανε ἀπὸ τὸ πλήρωμα τῶν  
καινούριων αντιτορπιλικῶν κι οἱ μάρκες πέφτουνε γραμμῆ.

Ἡ θερμάστρα κουρασμένη τόσα χρόνια ἔμεινε πάλι φέτος σε μιὰ  
τιμητικὴ διαθεσιμότητα.

«Τὸ πολυαγαπημένο μας αγγελούδι (ἐδῶ θα μπεῖ τὸ ὄνομα, πὸν γιὰ  
τώρα δὲν ἔχει σημασία), ἐτῶν 8 κτλ. κτλ.»

Στὴν οδὸ Αἰγύπτου (πρῶτη ἀρόδος δεξιά) τὰ κορίτσια  
κοκαλιασμένα περιμένανε ἀπ' ὥρα τὸν Ἰσπανὸ μὲ τὰ τσιγαρόχαρτα.

Κι ἐγὼ ὁ ἴδιος δὲν τὸ πιστεύω ἀλλὰ προσπαθῶ νὰ σε πείσω  
οπωσδήποτε, πὸς αὐτὸ τὸ πράγμα στὴ γωνιά ἦτανε κάποτε σαν κι

ἐσένα. Μὲ πρόσωπο καὶ μὲ κεφάλι.

Ὅσονοῦπο ὁμως, ἀς τ' ὁμολογήσουμε, ὁ καιρὸς διορθώνεται καὶ νὰ  
πὸν στὸ διπλάνο κέντρο ἀρχισαν κιόλας οἱ δοκιμές.

Αὐριο εἶναι Κυριακὴ.

Σιγὰ σιγὰ αδειάσανε οἱ δρόμοι καὶ τὰ σπίτια, ὁμως ἀκόμη κάποιος  
ἔμεινε καὶ τρέχει νὰ προφτάσει

Καὶ ρυθμικὰ χτυπήσανε μιὰ μιὰ οἱ ὥρες κι ἀνοίξανε πόρτες καὶ  
παράθυρα μ' ἐξαίσιες ἀποκεφαλισμένες μορφές

Ἐστερα ἦρθανε τὰ λάβαρα, οἱ σημαῖες κι οἱ φανφάρες κι οἱ τοῖχοι  
γκρεμιστήκανε ἀπ' τὶς ἀναρθρες κραυγές

Πτώματα ἀκέφαλα χορεύανε τρελά καὶ τρέχανε σα μεθυσμένα ὅταν  
βαρούσανε οἱ καμπάνες

Τότε, θυμάσαι, πὸν μου λες: Ἐτέλειωσεν ὁ πόλεμος!

Ὅμως ὁ Πόλεμος δὲν τέλειωσεν ἀκόμα.

Γιὰτὶ κανένας πόλεμος δὲν τέλειωσε ποτέ!

**Κλείτος Κύρου, «Αναζήτηση», *Αναζήτηση***

Απόψε βασανίστηκαν καὶ πάλι οἱ ἀρχαῖες μνήμες

Απόψε ἐξαντλήθηκαν οἱ τελευταῖες ἀναμονές

Ἡ νύχτα καταθλιπτικὰ γέρνει ἐπάνω στὶς ψυχές μας

Κι ἐμεῖς τοῦ κάκου ψάχνουμε μιαν ἥλιου ἀναλαμπή

Μονάχοι ὀλομόναχοι στα ρίγη τοῦ χειμῶνα

Ζητούμε λίγη ζεστασιά σε σκορπισμένες στάχτες

Χάσαμε καθρεφτίσματα σε λαμπερά φευγάτα μάτια

Ψάχνουμε εἰδῶλα νεκρὰ σε λίμνες πὸν ἔχουν στερέψει

Ὅλα μας ἀφησαν γοργὰ – τὰ πεύκα οἱ ἀμμουδιές

Τοῦ ἀνέμου τὰ σφυρίγματα τὰ χάρδια οἱ ἐπάλξεις

Κι ὁμως τὸ ξέρουμε καλὰ προτοῦ νὰ ξημερώσει

Θα ξαναγεννηθοῦν οἱ ἀναμονές οἱ ἐλπίδες θα πληθαίνουν

**Μανόλης Αναγνωστάκης, «Ο Νεκρός», *Η συνέχεια 3***

Ήρθαν τα πρώτα τηλεγραφήματα  
Σταμάτησαν τα πιεστήρια και περιμέναν  
Έγιναν οι παραγγελίες στις αρμόδιες αρχές.

Μα ο νεκρός δεν πέθανε την ορισμένη ώρα.  
Όλοι φορέσαν τις μαύρες γραβάτες  
Δοκίμασαν στον καθρέφτη τις συντριμμένες πόζες  
Ακούστηκαν οι πρώτοι λυγμοί τα θλιβερά  
εγκώμια.

Μα ο νεκρός δεν πέθανε την ορισμένη ώρα.

Στο τέλος οι ώρες γινήκαν μέρες·  
Εκείνες οι φριχτές μέρες της αναμονής  
Οι φίλοι άρχισαν να διαμαρτύρονται  
Έκλεισαν τα γραφεία τους σταμάτησαν τις  
πληρωμές  
Γυρνούσαν τα παιδιά τους αδέσποτα στους  
δρόμους  
Έβλεπαν τα λουλούδια να μαραϊνούνται.

Μα ο νεκρός δεν πέθανε την ορισμένη ώρα.

(Τόσα και τόσα πράγματα που δεν προβλέπονται  
Τόσες συνέπειες ανυπολόγιστες, τόσες θυσίες,  
Σε ποιούς υπεύθυνους να διαμαρτυρηθείς, πού να  
φωνάξεις;).

Και ο νεκρός δεν πέθανε την ορισμένη ώρα.

**Κλείτος Κύρου, «Προφητεία»**

Στα μάτια σου πετούν πουλιά  
Και φλόγες στα μαλλιά σου.  
Διατρέχουν σύννεφο φιλιά  
Τ' ανήσυχα όνειρά σου.

Στον κόρφο σου λιγοθυμούν  
Νιογέννητα ζαρκάδια,  
Στο στόμα σου λαμποκοπούν  
Αστραφτερά πετράδια.

Θα φτερουγίσουν τα πουλιά,  
Θα φύγουν τα ζαρκάδια,  
Θα μείνει μόνο μια αντηλιά,  
Κάτι θαμπά πετράδια.  
(εφημ. *Εμπρός*, 1962)

**Τάκης Σινόπουλος, «Ακόμη μια νύχτα», *Χρονικό***

Η Ελλάδα ταξιδεύει χρόνια μέσα στην Ελλάδα  
ακολουθώντας το χυμένο αίμα το σπαταλημένο.

Αίμα σταλαματιές κυλάνε στάζουν κάτω στον Άδη.

Πέφτουν απάνω στους νεκρούς οι σκοτωμένοι  
αλλάζουν θέση δεν ξυπνάνε.

Μόνο το χέρι τους υψώνεται και δείχνει τη μεριά που  
περπατάνε οι δολοφόνοι.

Η Ελλάδα ταξιδεύει χρόνια ανάμεσα στους δολοφόνους.

**Άρης Αλεξάνδρου, «Φρόντισε», *Ευθύτης οδών***

Φρόντισε οι σίχοι σου να σπονδυλωθούν  
με τις αρθρώσεις των σκληρών των συγκεκριμένων λέξεων.  
Πάσχισε να 'ναι προεκτάσεις της πραγματικότητας  
όπως κάθε δάχτυλο είναι μια προέκταση στο δεξί σου χέρι.  
Έτσι μονάχα θα μπορέσουν σαν την παλάμη του γιατρού  
να συνεφέρουν με χαστούκια  
όσους λιποθύμησαν  
μπροστά στο άδειο πρόσωπό τους.

**Άρης Αλεξάνδρου, «Νεκρή ζώνη», *Ευθύτης οδών***

Με τις λέξεις σου να είσαι πολύ προσεχτικός  
όπως είσαι ακριβώς μ' έναν βαριά τραυματισμένο  
που κουβαλάς στον ώμο.  
Εκεί που προχωράς μέσα στη νύχτα  
μπορεί να τύχει να γλιστρήσεις στους κρατήρες των οβίδων  
μπορεί να τύχει να μπλεχτείς στα συρματοπλέγματα.  
Να ψαχουλεύεις στο σκοτάδι με τα γυμνά σου πόδια  
κι όσο μπορείς να σκύβεις  
για να μη σούρνονται τα χέρια του στο χώμα.  
Βάδιζε πάντα σταθερά  
σαν να πιστεύεις πως θα φτάσεις πριν σταματήσει η καρδιά του.  
Να εκμεταλλεύεσαι  
κάθε λάμψη απ' τις ριπές των πολυβόλων  
για να κρατάς σωστόν τον προσανατολισμό σου  
πάντοτε παράλληλα στις γραμμές των δυο μετώπων.  
Ξεπνοϊσμένος έτσι να βαδίζεις  
σαν να πιστεύεις πως θα φτάσεις εκεί στην άκρη του νερού  
εκεί στην πρωινή την πράσινη σκιά ενός μεγάλου δέντρου.  
Προς το παρόν, να 'σαι πολύ προσεχτικός  
όπως είσαι ακριβώς μ' έναν μελλοθάνατο που κουβαλάς στον ώμο.